

Uredništvo:

Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta šte. 3.

Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 8.80
mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserate) se

plačuje od čveterostopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 52.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 5. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovanska jednota in volitev predsednika poslanske zbornice.

„Čas“ je priobčil dne 3. t. mes. članek, ki je tudi za nas važen ter ga zato podajemo svojim čitateljem:

„Na shodih in v listih se radostno pozdravlja združenje čeških poslancev z Jugoslovani; pa iz teh pozdravov in nad v slovansko politiko zveni premnogokrat dvom. Poljaki se drže ob strani ter se nočejo pridružiti Slovanski jednoti. Tudi Rusini še niso pristopili, zato je to le češko-jugoslovanska in ne slovanska jednota.“

Kaj bo ta jednota dosegla, kak program ima, kako bode postopala?

Državniško skušnjo bo delala dne 10. marca pri volitvi državnoborskega predsednika. Te stvari smo se že dotaknili ter se vračamo obširnejše k njej, ker je v resnici važna stvar in ker so se v nekaterih radikalnih listih in posebno v „Českem Slovu“ izrekli neki dvomi o jednoti.

Ne bomo pisali na široko o političnem pomenu državnoborskega predsednika; dovolj je, da treba izvoliti novega predsednika in da to mesto zahteva zase Luegerjeva stranka.

Slovanske stranke, posebno češke so se v svojih glasilih že izrekle proti dr. Pattain, ker je član stranke, ki je stavila ponemčevalni Axmannov predlog. To je prav gotovo važen razlog in baš za Slovansko jednoto odločilen razlog, ako je bila ta jednota vstvarjena kot obramba proti vladni gospodarstvenosti Hochenburgerjev in Stürgkhov. Kar sta Jugoslovani in posebno Slovenec Hochenburger in Stürgkh, to je za nas Čehe dr. Pattai, ki je glasoval za Axmannov predlog.

Ako Slovanska jednota ne more voliti dr. Pattai kot člana Lueger-Axmannove stranke, ali more in sme ista jednota voliti kakega drugega člana iste stranke? Prellagali so dr. Ebenhoch. Brez dvoma je dr. Ebenhoch simpatičen človek, je pač konservativec, pa ni napadač in hujšak, tudi pravičen je ter nikakor ne občudovalec gospodov Axmannov in Gessmannov. (O njegovi pravičnosti moramo dvomiti. V svojem odprtem pismu svojim volilcem pravi ta konservativni pravičnejši, da so Slovani spremenili boj za svoje pravice v boj proti Nemcem. Tako zavijanje bi nas iz ust kakega Gessmanna ali Wolfa ne presenetilo, toda konservativni bivši ministri bi pa moral govoriti s svojimi volilci resnejše in pravičnejše. Op. ur.) Vendar je pa član iste stranke in se tudi ni izrekel proti Axmannovemu predlogu. Stranka, v kateri je dr. Ebenhoch, se je izreкла na usta svojega voditelja dr. Luegerja, da dela na to, da ponemči nižjeavstrijske in dunajske Čehe; z brutalno odkritostjo je povedal to v parlamentu poslanec Kunschak in v svojem zadnjem govoru je dejal isto tudi dr. Pattai, samo nekoliko bolj previdno. Dr. Ebenhoch in

vsi njegovi ožji somišljeniki pa vse to mirno dopuščajo.

Za Slovansko jednoto je torej položaj popolnoma jasen: isti razlog, iz katerega je bila vstanovljena, ji prepoveduje voliti predsednika iz Luegerjeve stranke in seveda tudi iz nemško-nacionalnih strank.

Zato prehajamo k čisto pozitivni strani stvari. Koga voliti? Slovana! Tako se glasi dosledni govor. Ako se Čehi glede kandidature sporazumejo in če bo Slovanska jednota z njimi solidarna, ne bode težko pridobiti tudi glasove Rusinov; tudi Poljake bi se dalo pridobiti, da bi vsaj ne glasovali proti, da, morda bi se dali celo pogovoriti, da bi dali članom svojega kluba prostost glasovanja. Končno bi šlo za to, da se pridobi češke soc. demokrate in morda tudi druge. Možnost uspeha, v najhujšem slučaju dosega spodobne manjšine je dana. Slovanska jednota in vodilne češke stranke bodo 10. marca pokazale, kako politično zrele so in koliko političnega poguma imajo. Ako bi volila nemškega predsednika, bi Slovanska jednota zgubila utemeljenost svoje eksistence. Končno hočemo v resnici slovansko in češko politiko!

XI. — VIII. plačilni razred državnih uradnikov in učiteljstvo.

(Piše učitelj A. P.)

Dalje.

Vsi razlogi, ki se navajajo, da se dokaže upravičenost zvišanja plač častnikom, govore tudi za regulacijo plač učiteljstvu in to toliko bolj, ker se sedanja beraška plača učiteljstva s sedanjo plačo oficirjev niti primerjati ne da.

Jasen dokaz, da zahteva poučevanje več napora in pridnosti kot uradniški in častniški poklic, je, da imajo častniki vojaških šol poleg svoje častniške plače še posebne doklade za poučevanje, in sicer 288 do 840 K, voditelji teh zavodov pa 840 do 1800 kron, to je toliko, kot ima učitelj vse plače na leto.

Da se mi ne bo predbacivalo, da zabavljam čez uradnike, častnike in druge stanove, katerih razmere primerjam z učiteljskimi, izjavljam, da učiteljstvo ne zavida nobenemu stanu izboljšanja dohodkov, saj čuti tudi učiteljstvo in gotovo najbolj, kako huda sila je vedno rastoča draginja in kako krvavo potrebno je, da se stanovom, ki so vezani na fiksne dohodke, draginji primerno regulirajo plače. Odločno pa obsojamo, da politiki in vlada skrbe le za nekatere, nas, ki smo tudi toliko vredni, pa se prepušča bedi. — Ne borimo se zoper druge stanove, temveč pobijamo le pogubno razredno politiko, in vsak pravično mi-

sleč človek bodisi že kateregakoli stanu, nam pritrdi da je vnebovpijoča krivica, če se drugim izboljšajo plače, eden stan — in ni slučaj, temveč sistem, je to, da je ta stan baš učiteljstvo — se pa prezre in zapostavlja popolnoma.

Krivično pa tudi je, če bi stanovi, ki so siti, ne dovolili kruha stradaljočemu učiteljstvu, ker — kakor pravi g. dr. K. T. — učiteljstvo nima vseučiliške izobrazbe in bila bi ne le grda nevoščljivost, temveč celo velika krivica, če bi, kakor pravi dr. K. T., zahteval učiteljstva po enakih plačah, kakor jih imajo državni uradniki XI. do VIII. plačilnega razreda, res izzvala druge stanove zoper učiteljstvo. Mi privoščimo vsakemu svoje, a privoščite dragi tudi nam, kar nam gre po človeških in božjih pravicah.

Dnevna kronika.

a Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov ima svoj ustanovni občni zbor dne 7. sušca t. l. ob 2. uri popoldne v Sokolovi telovadnici (Nar. dom) v Trstu. Zvečer istega dne se priredi družaben sestanek s petjem in prosto zabavo, katerega se udeleže tudi dame. Zanimanje za prvi občni zbor tega za jugoslovanske žel. uradnike prepotrebne družbe je jako živahno in je upati velike udeležbe. Zborovanja se udeleži več slovanskih poslancev in pa čeških in poljskih žel. uradnikov, ki pridejo kot zastopniki češkega in poljskega društva želez. uradnikov, da pokažejo jugoslovanskim tovarišem svojo solidarnost in pa da se z njimi dogovore o zvezi vseh slovanskih (avstrijskih seveda) žel. organizacij. Ta zveza bo štela krog 40.000 organiziranih žel. uradnikov in nižjih žel. uslužbencev. Društvo jugoslovanskih žel. uradnikov, ki bo štelo skraja krog 500 članov, bo vsekakor močna falanga proti nadaljni germanizaciji železnice na slovenskih tleh.

a Nemško kavalirstvo. Graška „Tagespost“, glasilo nemške štajerske inteligence, je priobčila minolo nedeljo (šte. 59) listek, v katerem opisuje nek g. Max Kleinoscheg dobrodružnosti, ki jih je doživel na svoji kolesarski turi skozi „na pol divjo in nekultivirano“ Srbijo. Svojo višjo kulturo in svoje nemško nadčloveštvo je ta nemški pisatelj tem ubogim srbskim „divjakom“ pokazal na neizmerno prikupen način. Poroča nam, da sta prišla s svojim tovarišem v neko srbsko vas. Vstavita se v gostilni in ker nista znala srbski, sta z migljaji izrazila krčmarju svoje želje. Mož jima je postregel, kakor je mogel. Gospoda bi bila pa rada dobila tudi kravjega mleka; ker pa nista vedela kako se to reče po srbski, je duhoviti nemški pisatelj in predstavitelj nemške olike in omike vzel ogelj z ognjišča ter „narisal na slučajno enkrat belo pobeljeno steno kravo s prav polnim vimenom...“ Krčmar, ta „divji srbski“ krčmar, mu je prinesel kozjega mleka, morda mu je tudi povedal, da

na Srbskem ni navada, da bi odrasli ljudje z ogljem mazali stene po tujih hišah, tega pa apostol nemške olike ni razumel in nič ne poroča o tem. Ko sta se ta dva nemška moža najela in okrepčala, sta „plačala“ svoj račun. G. Kleinoscheg piše: „Z desetimi parami (niti celih deset vinarjev) se je smatral krčmar za bogato plačanega za štiri jajca, za kakor pest debel kos izvrstnega sira, za kruh, kolikor se nama ga je zljubilo, in za pol litra mleka!“ Radi verjamemo, da je ta splendidnost in nečuvna radodarnost ubogega srbskega „divjaka“ kar omamila ter mu naravnost sapo zaprla. Kako bi tudi ne? Za to malenkost mu je dal ta princ iz nemške dežele nečuvno svoto desetih vinarjev! Kaj takega se še ni zgodilo, kar Srbi prebivajo v tej deželi in še pozni rodovi bodo pripovedovali, kako sta prišla 1890. leta dva princa iz bajno bogate in kultivirane „švabske“ dežele v njih borno vas, kako sta jim pomazala z ogljem steno v hiši, se najela in napila ter jim dala za vse to kraljevo svoto od deset para!... O drugih junaštvih ne govorim, če je kdo radoveden, naj sam čita, kako Nemci širijo po Balkanu svojo kulturo ter vzbujajo v „divjih slovanskih“ narodih občudovanje in ljubezen do „švabske“ omike in olike in pa do njih v resnici nečuvne splendidnosti. — Zdaj pač marsikaj razumemo.

Politična kronika.

b Položaj. Ministerski predsednik je konferiral s posl. dr. Plojem in dr. Šusteršičem o nalogah predvelikonočnega parlamentarnega zasedanja. Poslanca sta bar. Bienenrth izjavila, da bodeta v svojih klubih o tem poročala, nista se pa v nikakem oziru načelniku vlade obvezala, pač pa sta poudarjala, da občutijo Slovenci prisotnost gr. Stürgkha in dr. Hochenburgerja v ministerstvu kot veliko krivico. — Izvrševalni odbor Slovanske jednote je imel sejo, v kateri so bila odobrena pravila jednote ter je bilo sklenjeno, predložiti je posameznim klubom v odobrenje. Bilo je sklenjeno postaviti svojega kandidata za predsedništvo zbornice. Jugoslovanski klerikalci so se izrekli proti kandidaturi Masaryka ter bodo kandidirali na to mesto baje dr. Ploja. Definitiven sklep v tem vprašanju pa še ni bil storjen. Že to nam kaže jasno dovolj, da bodo klerikalci s svojim postopanjem onemogočili vsako resno akcijo ter onemogočili vsak uspeh.

b Boj za predsednika. Predsedništvo kršč. socialne zveze je imelo svojo sejo, v kateri je dr. Ebenhoch predlagal, naj se postavi dr. Pattai za kandidata za predsedništvo. Za Pattaija bodo glasovali složno vsi Nemci in Poljaki ter je tako baje izvolitev zagotovljena. Socijalni demokratje postavijo Pernerstorferja za kandidata na predsedniško mesto, ako postavi torej Slovanska jednota kakega klerikalca za kandidata, ni nade, da bi razven v Slovanski jednoti združenih

strank še kdo drug glasoval za nje kandidata. To nam kaže, da je klerikalne stranke sebičnost kaj slab svetovalec v političnih vprašanjih. Za naprednega kandidata bi glasovali tudi češki in poljski socijalni demokratje in morda tudi dober del Poljskega kola — pa kdo ve, klerikalcem je nemški klerikalec dr. Pattai kot predsednik ljubši nego bi bil, recimo Masaryk! Prvi del državniške skušnje Slovanske jednote se bode, kakor vse kaže, slabo sponesel.

b Kaj bo s parlamentom? „Korresp. Centrum“ piše, da ni misliti na to, da bi se z obstrukcijo proti predlogu o rekrutih moglo prisiliti bar. Bienenrtha, da odstopi. Bar. Bienenrth ima strikten nalog izvesti rekrutno predlogo bodisi s pomočjo parlamenta ali pa na temelju § 14. Obstrukcija proti rekrutski predlogi bi stališče Bienenrthovo ne oslabil ampak utrdila ter povzročila samo razpustitev parlamenta. Ako bi pa parlament rednim potom rešil to državno neobhodnost, postane vprašanje o rekonstrukciji kabineta akutno. Barona Bienenrtha je mogoče prisiliti k odstopu samo v redni parlamentarni bitki, ako mu ne bo mogoče dobiti za svoje predloge večine.

d Nemško-nacionalna zveza je izdala komunike o sklepih, ki jih je storila v svoji zadnji seji. Nemško-nacionalna zveza izjavlja, da se bo z vso odločnostjo zavzela za to, da omogoči redno delavnost parlamenta, ker kot državi prijazna stranka (?) smatra parlamentarno delovanje v sedanjem resnem trenutku za neobhodno potrebno in bode vsled tega nastopila proti vsem strankam, katere se kažejo s svojim postopanjem za državi in ustavi sovražne. Ta odstavek nemškonacionalnega komunikeja je golo hinavstvo, prilizovanje navzgor in sumničenje onih strank, ki se upirajo nemškemu samodržstvu, kot državi in ustavi sovražnih. Ako je nemškim nacionalcem kaj do države in ustave, naj to dokažejo s tem, da se uvrste v avstrijsko državno jednoto kot jednaki med jednaki, naj priznajo brez fraz in pridržkov slovanskim narodom popolno ravnopravnost v političnem, kulturnem in gospodarskem obziru in videli bodo, da bode parlamentarizem lepo uspeval in moč in ugled države v vsakem obziru rasla. Komunike pravi nadalje, da so bili Nemci prisiljeni združiti se s klerikalci in kršč. socijalci v skupno stvarno delovanje z obzirom na Slovansko jednoto.

b Bančno vprašanje. Nemška nacionalna zveza in izvrševalni odbor zveze kršč. socijalcev sta se odločno izrekla proti kartelnim bankam ter za skupnost avstro-ogrske banke. Ako bi se skupnost banke ne dala vzdržati, naj se banka razdeli v dve popolnoma samostojni državni banki.

d Veleizdajniška pravda v Zagrebu. „Slovenec“ je pisal dne 3. t. m.: „Zaupamo objektivnosti in integriteti hrvaškega pravosodstva. Uverjeni smo tudi, da bodo sodili, ne ozirajoč se ne na Raucha, ne na ulico, ne na javno mnenje v „Tribuni“ in „Times“. Objektivnost in integriteta hrvatskega pravosodstva, v katero klerikalno glasilo tako trdno verjame, se kaže v tem, da predsednik neprestano deli ukore zagovornikom „veleizdajnikov“ ter da je odklonil nič manj ko 300 prič, češ da so na sumu, da so same zapletene v vele-srbsko zaroto. Glavne priče proti „za-rotnikom“ slavnega Nastića pa ni in ga tudi menda ne bo. Policija ne ve kje je, zato bode sodni dvor njegove ovadbe smatral za dokaze proti „veleizdajnikom“. Taka je ta integriteta hrvatskega pravosodstva, na katero se naši klerikalci tako zanašajo.

v Avstro-srbski spor. Ton, v katerem je pisalo oficijozno glasilo avstr.-og. ministerstva vnanjih reči „Fremdenblatt“ o srbskih zahtevah glede teritorialnih in gospodarskih koncesij je vzbudil v vseh resnih listih v inozemstvu odločen odpor. Posebno odločno obsoja tako pisavo „Frankfurter Ztg.“, kateri gotovo ne bo nikdo očital srbofilstva. Ta list piše: Ako se ni hotelo Srbom obtežiti povrnitev k politički možnosti, bi se pač ne bilo smelo govoriti z njimi v tem tonu. Avstrijski oficijozni pravijo, da je vprašanje gospodarskih koncesij „notranje avstrijsko vprašanje.“ Stvar pa vendar ni čisto taka. Od tega je odvisen navstane nek vojske, ki bi bila spočetka samo avstro-srbska vojska, ki bi se pa kaj lahko razvila v evropsko vojsko. — Ako je to notranje avstrijsko vprašanje, potem si bodo v ministerstvu vnanjih reči menda tudi na jasnem, da bodo nosili odgovornost za vse posledice, ki bi jih vtegnila taka vojska imeti itd. Svoj članek končuje nemški list s svaritvijo, da naj na Dunaju mislijo na to, da bi s takim postopanjem kaj lahko zopet zaigrali vse simpatije, ki so njih pridobili s sporazumljenjem s Turčijo. Nevarnost vojske je pa v kljub vsem nerodnostim z ene in druge strani vendar odstranjena. Srbija se je vdala v svojo sodbo. Dala bode velesilam na znanje, da resignira na vse teritorialne koncesije, da ne zahteva autonomije za Bosno in Hercegovino in da pa zaupa v pravičnost signatarnih velesil, da bodo tudi njene koristi pravično zastopale.

a Ogrska kriza. Ker je večina bančnega odseka sprejela predlog posl. Hollota za temelj meritoričnih razprav o bančnem vprašanju in ker stoji tudi večina parlamenta na stališču samostojne ogrske banke je bilo v ministerskem svetu sklenjeno, rešitev krize pospešiti. Vsi ministri so izrekli, da so z izjavo ministerskega predsednika v bančnem odseku solidarni ter da vlada ne sprejme tako dolgo, dokler ne bodo pogajanja o banki med obema vladama dovršena ne od parlamenta, ne od odseka nikakih navodil. Vlada zahteva, naj ji parlament dovoli rok do zaključčenja pogajanj z avstrijsko vlado in naj tudi bančni odsek do te dobe odloži svoja posvetovanja. Večina parlamenta stoji na vladi nasprotnem stališču in ako ta zahtevo odkloni, napoči kriza. Koalicija je torej v resnici razdrobljena, večino v zbornici ima stranka neodvisnosti ter sme zahtevati, naj se ji poveri sestava nove vlade. To bi bilo mogoče, ako bi se krona vdala nje zahtevi in sprejela predlog neodvisnjakov, naj se osnuje samostojna ogrska banka. Tega pa, kakor stvari stoje, krona ne bo storila. Kaj bo potem je težko reči. Mogoče, da se bode poskušalo omogočiti režim 1867nikov z grofom Andrassyjem na čelu ter vzdržati skupnost banke. V ta namen bi bilo treba zbornico razpustiti in razpisati nove volitve. Mogoče je pa, da navstane nov konflikt med krono in parlamentarno večino stranke neodvisnosti.

b Bulgarsko-turški spor je na temelju ruskega predloga končan. Protokol o končnem sporazumljenju bo v kratkem podpisan. To je bil velik uspeh ruske diplomacije na Balkanu, ki si je znala na tak način pridobiti najnaprednejšo balkansko državo.

Štajerske novice.

o Klerikalni zagrizenec proti C. M. družbi. Dne 28. febr. se je skazal v Baumanovi gostilni v Št. Ilju v Sl. gor. znani „vodja“ slovenskih kršč. socijalnih mladeničev Fr. Žebot. Po

večernicah je namreč priredil isto nedeljo „znani“ Pušenjak neko zborovanje, katerega se je udeležilo precej ljudi, ki so še ostali po zborovanju tam. V Baumanovi gostilni ima družba sv. Cirila in Metoda nastavljen svoj nabiralnik. Viničar Pešl iz Stare gore je hotel vreči v njega po svojih skromnih močeh majhen dar domu na altar — a glasoviti reševalec obmejnih Slovencev Žebot mu je to zabranil s tem, da je vzel nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda v roke, zakril odprtino z roko in porinil potem nabiralnik v stran. Tako razume „vodja“ slovenskih mladeničev narodno delo! — Čudno, da se ne sramuje nositi znamenja, na katero so se res zmotile slovenske barve. — G. Žebot prosjači okrog za „društveni dom“ v Št. Ilju, sprejema prav rad denar naprednih Slovencev (dasi ne pošlje naprednim listom na Štaj. izkaza) — a doma pa odvrča ljudi, da bi darovali kaj za našo prepotrebno šolsko družbo. Prav po naročilu zagrizenih kaplanov, katerim je slepo orodje! Najlepše pa je na celi stvari to, da dotičnik ni niti dal potem za „društveni dom“, kakor ga je hotel menda nagovoriti Žebot, temveč si je raje kupil merico vina. Radovedni smo, ali se bode upal tajiti ta dogedek, katerega je videlo več šentiljskih Slovencev. Žebotu bo treba enkrat pošteno izprašati vest. Ljudi dvomljivega narodnega značaja ne potrebujemo tu na mejah!

o Kako sodijo o Pišku pri „Straži“ in kako pri „Slovenec“? Preteklo nedeljo je govoril g. Pišek svojim vernim v Prepolju na Dr. p. „Straža“ piše, da je vse navzoče navdušilo „junaško delovanje“ g. Piška za duhovniško zvezo. „Slovenec“ je dobil isto poročilo, pa ga je malo predelal in ublažil „junaško delovanje“ (hvala se mu je zdela vendar malo predebela) v „neumorno delavnost“. „Slovenec“ poroča tudi o „popolnem zaupanju“, na katero je pa „Straža“ pozabila. Lahko umevno!

o „Cenejših“ setvin ne bo delila štaj. namestnija in sicer zaradi tega, da se ne „razcepi“ akcija za pomoč po suši prizadetim posestnikom. Ni napačna ta „šala“, s katero je namestnija zakrila svojo blamažo. Gg. drž. poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič sedaj lahko mirno spita nekaj časa.

o 260 tisoč kron držav. podpore za nakup sena in slame se je še letos na posredovanje štaj. državnobz. poslancev (omenili smo že posredovanje gg. Ježovnika in Robleka) naklonilo Štajerski. Prvega marca se je vršila v Gradcu konferenca o uporabi tega zneska. (Po poročilih soditi ni bil povabljen nobeden Slovenec!) Sklenilo se je izkaze županstev in okr. glavarstev tako upoštevati, da se bode dobilo od naprošenih množin sena eno četrtino, slame pa tri četrtine. To na znanje vsem, ki so interesirani.

o Za župana v Pavlovcih pri Ormožu je bil minulo nedeljo na mesto umrlega g. Hanželiča izvoljen gosp. I. Keček, pos. v Pavlovcih.

o Občinske volitve v trgu Št. Jur ob J. ž. se vrše dne 16. marca. Naprednjaki, pozor!

o Volilni boj v ptujskem okraju otvarja zaupni shod v Ptuj, katerega je za to nedeljo sklical g. dr. Ploj. Na shodu se bode govorilo o deželnozbornskih volitvah. Udeleži se ga tudi učiteljstvo. — Po Ptuj kroži doslej še nepotrjena vest, da mislita v kmečkih občinah Ptuj-Ormož kandidirati g. dr. Ploj — in župnik Ozmec. — Ni napačno!

o Ponesrečil se je orožniški postajevodja Koller v Radincih. Padel je na potu na puško in si poškodoval dvojce reber.

a Glasbena šola Ljubljanske glasbene matice v Celju priredi svoj prvi koncert dne 7. marca t. l. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Blagajna se odpre ob 6. uri, kjer se bodo dobivali tudi programi po 20 h. Simfonija Veltava izvajala se bo na štirih glasovirjih.

o Darovi. Za C. M. družbo je nabrala ob priliki odhoda g. Simoniča na Ptujski gori 3'20 kron „amerikanska kača“ iz Majšperga. — Za Narodni sklad so nabrali zavedni Braslovčani v gostilni Rösnerjevi K 3.— Pristrčna hvala!

o Namesto vstopnine za sokolsko maskarado v Celju so darovali: učitelj Gosak 2 K, gospa Ploj na Bregu in neimenovan po 3 K. Sokolska hvala! Odbor.

o Tiskovna pomota. V večerajšnji polit. kroniki citaj v poročilu o ogrskem bančnem odseku: Koalicijski vladi so določeni še trije ali štirje tedni ne dnevi.

o Narodni svet za Štajersko se je sešel v četrtek dne 4. t. m. v celjski Čitalnici. Na dnevnem redu so bile zelo važne narodne zadeve.

o Za „Narodni sklad“ je nabral g. Robert Košar, učitelj in veleposestnik pri Sv. Bolfanku nad Sr. na gostiji g. Cirila Zabavnika K 14'03. — Pristrčna hvala. Somišljeniki, posnemajte!

o Iz Dramelj. Nedavno ustanovljena podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je priredila 21. svečana veselico z dvema gledališkima predstavama, pri katerih so nastopili sami novinci. Vršili so svoje uloge vsi brez izjeme nepričakovano dobro. Naj jim bo še na tem mestu izrečeno vse priznanje. Upamo, da se ne bodo ozirali pri nameravani prireditvi na trud in ovire, ki so jih imeli pri prvi — ampak da se bodo s še večjo vnemo oprijeli dela, da bodo privedli podružnico do prave stopinje delavnosti. Pohvala naj bo izrečena tudi občinstvu, katerega se je zbralo lepo število.

o Braslovška požarna bramba ni po volji patru Korošcu. V svojem govoru na „krščansko“ socijalnem tečaju (na katerem pa se je oznanjevalo vse drugo, samo nič krščanstva ne) se je izrazil, da morajo posebno požarne brambe klerikalci vzeti in jih „liberalcem“ iztrgati iz rok. Kolikor je nam znano, so bile požarne brambe doslej nestrankarska društva, ki so vselej pomagala bližnjemu v sili. Korošec bi jih sedaj rad prelevil v farovške garde! To je vam braslovškim gasilcem, ki ste neštetokrat stavili svoje življenje pri požarih klerikalnih poslopij v nevarnost, od duhovnikov zahvala! Naj vas sicer ne boli, ako se v vas zaletava kakšen — Korošec; saj ga poznamo vsi! Ali za to hujskarijo k zahrbtnemu napadu ste mu lahko po svojih hvaležni. Bodi vobče Korošcu povedano, da ako pride še enkrat v Braslovče miru kalit, utegne Braslovčanom kri zavreti in se mu bo tako zgodilo kakor ranjkemu kandidatu Povaleju!

o Iz Kapel pri Dobovi nam pošilja g. župnik Presker ta-le popravek: Ni res, „da sem se nekoč izrazil, da se zna s Kapelčani zgoditi isto kot z nesrečnimi Italijani, katere je obiskal grozni potres!“ Tudi ni res, „da sem, ko je neka ženska prinesla h krstu nezakonskega otroka, tudi takrat stresel jezo nad „Lj. knj.“ rekoč, da bo drugo leto še več nezakonskih otrok, kakor letos, ker se je osnovalo novo društvo!“ Res pa je, da tega nisem rekel.

o Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj je imela dne 4. februarja v Narodnem domu v Ptuj svoj občni zbor, ki je bil jak,

dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi predsednik „Zveze nar. društev“ g. A. Pesek, ki je v daljšem govoru razložil pomen in namen „Zveze“ ter dokazoval, da nam more le izobrazba in razvito društveno življenje pripomoči do zmage zoper krutega narodnega sovražnika. — Podružnica je sklenila da pristopi k „Zvezi nar. društev“. — Iz poročil je bilo razvidno, da podružnica marljivo deluje in vrlo napreduje. Izvolil se je zopet stari odbor in tudi dosedanja predsednica gospa dr. Horvatova se je vsestranskim prošnjam udala, ter zopet prevzela predsedništvo. — Pohvalno se mora omeniti in drugim postaviti za zgled, da so vse članice sklenile, da izstopijo iz Frauenvereina in Frauenbunda ter si osnujejo lastno slovensko žensko društvo za Ptuj in okolico. Živele vrle narodne dame!

o Javno vprašanje ptujskemu glavarju Weissu priobčuje „Sloga“. Vprašuje ga, kako je izvedel „Štajerc“ za volitve v okr. zastop, predno so bili prizivi rešeni in strankam dostavljeni? Vprašuje ga, ali so ležali rešeni prizivi pri okr. glavarstvu že od jeseni sem? Ali v Ptuj se vedno vlada „bratovščina“ in vinska zlahta?

o Zaprli so v Mariboru uslužbenca J. ž. Jožefa Žagovca in njegovo ženo iz Rač, ker sta na sumu, da sta ponarejala 50kronske bankovce.

o V Zimici niže Maribora je umrl 22letni Franc Zorko vsled okrvavljenja možgan, povzročene po pretepu, ki ga je imel v Sp. Dupleku v neki krčmi. Vzrok je bilo le žganje, kar je že navadna posledica žalostnih dogodkov. — Da bi le vsi pametni mladeniči opustili to smrdljivo žganje, ker imamo letos toliko izbornega vina, a tolkle še pa petkrat več. — Vino ima tukaj ceno 40, tolkla pa 10 vin, vrh tega pa še izborno blago! — Kupci, pridite!

o Nesreča. V Jelovcu pri Narapljah je pretekli teden podiral posestnik Eberl v gozdu drevje. Ko je menilo neko drevo pasti, je bežala njegova 18letna hčer v kraj, a se je spodtaknila ter padla in drevo je padlo na njo ter jo ubilo. Pred 14 dnevi se je ena hčer Eberlova omožila, drugo mu je pa zdaj ubilo.

b Nesreča. Dne 2. t. m. ob 1/4. uro zjutraj sta kidala delavca Pavel Mesarek in Fr. Gajnik sneg na progi tovarnega kolodvora v Diemlachu, postaje Bruck ob Muri med tem, ko je stroj premikoval tovarne vozove. Ko se je približal premikalni stroj tiru, kjer sta delala prej omenjena prekmurska Slovenca, umaknil se je Mesarek na levi, Gajnik pa na desni tir. V tem trenutku se je približal poštni vlak od Dunnaja; temu se je hotel Mesarek zopet umakniti, a je prišel pod stroj premikalnega vlaka, kateri mu je odrezal obe nogi in desno roko. Mesarek je v sredo umrl.

b Samomor. Dne 3. t. m. se je obesil v svoji delavnici v Kapfenbergu krojač Peter Kostek, rodом Poljak iz okraja Javorov. Nesrečnež si je vzel življenje radi bede; zapustil je ženo in dvoje otrok v revščini.

Kranjske novice.

o Nemško gledališče v Ljubljani. Znani ravnatelj Wolf, ki je 9 let vodil nemško gledališče, na ravnateljstvo ni več reflektiral, zato je nemško gledališko društvo izročilo vodstvo celovškemu gledališkemu ravnatelju Richterju.

o Grdo vreme. Zagorje na Notranjskem je, kakor poroča „Slovenski Narod“, v veliki nevarnosti, ker je vsled južnega vremena in dežja voda

vse preplavila, razdrla zidovje in razdejala njive in polja. Ljudje so morali bežati iz hiš. Škoda je velikanska. — Tudi na Gorenjskem ni boljše. Med Jesenicami in Trbižem so vlaki obtičali v snegu. Proga je za promet zatvorjena.

o Stavko stavcev imajo v katoliški tiskarni v Ljubljani.

o Čipkarska šola na Trati je od ministerstva potrjena in prične koncem tega leta delovati.

o Prešernovo kočjo na Stolu namerava zgraditi kranjska podružnica „slov. plan. društva“.

Koroške novice.

v Zaradi poverbe in kride pride pre celovško sodišče 12. tm. bivši bankir Winkler.

Primorske novice.

v Madžarska banka se je osnovala 1. tm. v Opatiji.

v Zveza narodnih društev na Goriškem ima 9. maja občni zbor.

v V Štandrežu pri Gorici je 24. letni delavec Anton Nanut, član „katoliškega izobraževalnega društva“, streljal na 20-letno Marijo Pavlinovo, ki ga ni marala, in po tem se na se.

v Za gojitev zelenjave na Goriškem je vlada dovolila 40.000 kron. Napravili bodo velike vrtove v goriški in furlanski ravnini.

v Pred tržaške porotnike pride sredi tega meseca znani morilec Julij pl. Föderansperg, ki je na zverinski način v Rojannu umoril svojo ljubimko Fabris, pevko iz nekega šantana Razprava bo trajala več dni in bo jako zanimiva.

v Izginil je laški župan sicer hrvatske občine Tinjan pri Pazinu, ko je prišel pregledovalec računov od deželnega odbora.

v V Klanj v Istri je umrl asistent juž. žel. Matko Iskra. Služboval je kot aspirant v Litiji.

v V cenilno komisijo za perzonalni davek okraja Trst-okolica kandidira narodni volilni odbor gg. Josip Pertot-a, nadučitelja v Rojannu, Jakoba Štoka, pos. v Kolonji, Josipa Negode, pos. pri sv. Ivanu in Josipa Urbančiča, pos. v Bazovici. Volitev je 6. tm.

v Tržaško namestništvo in samoslovenski krajevni napisi. Tolminsko okrajno glavarstvo je sporočilo vsem podrejenim občinam, da je tržaško namestništvo v sporazumu z goriškim deželnim odborom razveljavilo sklep gledesamoslovenskih krajevnih napisov, da naj torej ostane vse pri starem in se je ravnati po § 9. zakona o ljudskem štetju, da ima c. kr. dež. vlada določiti, v katerih dež. jezikih naj bo besedilo na tablah. Deželna jezika sta na Goriškem slovenski in laški, napisi so pa v slov. delu dežele slovenski in nemški, v laškem samo laški. Lepe razmere! In vse to se je zgodilo, kakor pravi glavarstvo, v sporazumu z goriškim deželnim odborom v katerem sedita tudi slovenska klerikalca.

Dopisi.

„Glasbena Matica“ v Celju kot oddelek „Glasb. Mat.“ v Ljubljani, uspeva nad vse pričakovanje dobro. Poučnje se prilično 60 ur na teden in glasba se goji s tolikim uspehom, da bode mogoče enemu oddelku „Glasbene Matice“ prirediti že 7. marca t. l. svoj prvi javni koncert. O tem koncertu poročali bomo še pozneje. Za danes zadostuj, da predstavimo ravnatelja te šole g. Feixa Adolfa, ker nam se zdi potrebno, da vsak kdor hoče ceniti to glasbeno šolo dostojno, pozna v prvi vrsti isto moč, od katere je sedaj v prvi vrsti odvisen ves napredek tega zavoda.

Gospod Adolf Feix, rodом Čeh iz Jablonca, se je pečal celo svoje življenje skoro izključno z glasbo. Že kot 5 letni fantek se je učil glasovirja in je dovršil svoje glasbene študije na visoki glasbeni šoli (Konservatoriju) v Pragi, pod vodstvom znamenitega godbenega učenjaka Skuherskega. Izpiti ima z odliko. V njegovi diplomii se nahaja opazka, da je „vreden čist posebnega priporočila“ vsled njegove vsestranske temeljite godbene izobrazbe. Dokaz temu je n. pr., da je že kot 18 letni mladenič dirigiral Wagnerjevo opero „Lohengrin“. V vojaške odbrane, postal je že 21 let star aktivni vojaški kapelnik pri inf. reg. šte. 61 v Temešvaru in je kot tak služil na Ogrskem pri različnih regimentih, do letos. Izstopil je, ker si je želel priti kot vojaški kapelnik v svojo rojstno deželo nazaj ali vsaj v kako večje mesto v Cislitaniji, da si izboljša materijelno stanje. Vsa taka prizadevanja pa so bila zaman, ker se je njegov obrst protivil vsakemu transferiranju, češ g. Feix je iz službenih ozirov nepogrešljiv („aus Dienstesrücksichten unentbehrlich“).

Tako se je zgodilo, da je izstopil iz vojaške službe sploh in ker ni našel v domovini takoj primerne službe, prišel je na poziv „Glasb. Matice v Ljubljani“ mej nas Slovence. Bodi tukaj prisrčno pozdravljen!

Pri vojaki zaslužil si je celo vrsto redov, med katerimi sta najbolj značilna redova našega cesarja in nadvojvode Toskanskega „za znanost in umetnost“. Tudi papež Pij X. ga je odlikoval s častno diplomom za latinsko mašo, zloženo v staro-cerkvenem slogu na štirivrstnem notnem sistemu, ki se je proizvajala v sikinskih kapeli od 600 pevcev. Ta skladba je znak, da se g. F. mnogo pečal z zgodovinskimi teoretičnimi glasbenimi študijami. — Na glasbenem polju sploh učenjak, ne zaostaja g. F. tudi v tehničnem oziru. Konec prihodnjč.

Narodni gospodar.

v Kaj še zahtevamo od slovenskih gospodinj? V današnjih časih se zahteva od zavednih Slovenk, da kupujejo svoje potrebščine pri slovenskih trgovcih. Prav tako moramo zahtevati od naših gospodinj, da izbirajo tudi pri onih mnogovrstnih predmetih, ki se uporabljajo v vsakdanjem gospodinjstvu. Poleg kave se uporablja skoro v vsaki rodbini tudi kavna primes, ki jo je do zadnjega časa v veliki množini razpečevala pri nas tuja nemška tvrdka Franck iz Zagreba. Odkar pa imamo domačo „Prvo jugoslovansko tovarno za kavne surogate v Ljubljani“, ki izdeluje znano izvrstno „Zvezdno“ kavo, je že na tisoče slovenskih gospodinj opustilo uporabo tuje nemške Frankove cikoriije in kupuje sedaj samo slovenske „Zvezdno“ kavo. Želeti bi bilo torej, da v vsaki slovenski hiši za vselej izgine škakljica nemškega Frankovega izdelka in se jo nadomesti s slovenskim izdelkom. One gospodinje pa, ki prepuščajo nakup vsakdanjih potrebščin svojim uslužbenkam, naj redno pazijo na to, da jim trgovec morda iz površnosti ali namenoma ne vsili nemške Frankove cikoriije, temveč jim postreže z „Zvezdno“ kavo. Če se bo po tem navodilu ravnalo v vsakem slovenskem gospodinjstvu, bo kmalu izginila iz naših krajev Frankova cikoriija, obenem pa bo slovenski tovarni zagotovljen uspešen razvoj.

b Reparji na Češkem. V nedeljo se je vršilo po celem Češkem 28 shodov kmetov, ki goje sladkorno peso (reparji); govorilo se je povsod o zvišanju cen za pridelek; kmetje hočejo na vsak način 15—20 vin. za meterski stot več, tovarnarji pa koncedirajo kvečjemu 10 vinarjev. Razburjenost med kmeti je velika in če tovarnarji njihovi zahtevi ne ugodijo, se je sklenilo, nasade zmanjšati ali pa sploh popolnoma opustiti. Prihodnji terek je v Pragi veliko manifestacijsko zborovanje reparjev iz cele dežele; takrat pade v boju reparjev s tovarnarji odločitev.

Velikanski shod čeških reparjev se je vršil 2. tm. v Pragi. Nad 5000 zborovalcev je bilo. Sprejela se je rezolucija, v kateri se najostreje obsoja izzivalno postopanje sladkornih tovarnarjev, katero meri na razbitje organizacije reparjev in s tem na gospodarsko oškodovanje kmetov. Vzavestipravičnosti svojih zahtev sprejemajo od

kartelnih tovarnarjev jim napovedani boj in proglašajo slovesno, da so pripravljeni izvajati vse posledice tega boja. Tako govori organiziran češki kmet — a pri nas?

v Hmeljarji na Češkem. Tudi tam se ne godi hmeljarjem bodisi češkim bodisi nemškim, bolje nego pri nas. Tudi tam iščejo novih potov, kako bi se na eni strani moglo hmeljarstvo vzdržati, in kako bi se na drugi strani vendar obvarovalo hmeljarje pred posledicami slabih letin in slabih cen: pred propadom. Na shodu v Podersamu dne 28. tm. je pot. učitelj nemške agrarne stranke povdal, da hmelje morali kmetje, ki so navezani le na svoje posestvo, na vsak način skriti hmeljarstvo le na najboljše dele svojih posestev in na najboljše vrste hmelja. Priporočal je obenem produktivne zadrage kot edino primerno obliko hmeljarske organizacije.

Slovanski zapiski.

b Stjepan Zagorac je vstopil v Starčevičevo stranko prava, katera se je kot samostojna stranka odcepila od dr. Franka pod vodstvom Luke in dr. M. Starčeviča.

b Stavka gostilničarjev in kavararjev v Varaždinu, ki je nastala vsled previsoke točarine, je bila v pol dneva končana, ker je vlada brzojavno odredila ustavitev pobiranja občinske užitnine.

b Hrvatska šola se osnuje v Puli začasno od strani Hrvatov, dokler se ne izvojuje javna.

b Umetniško razstavo prirede vsi hrvatski umetniki v Zagrebu. Otvori se 1. maja t. l.

b Imenovanje djakoveškega škofa je, kakor se je po poročilu „Hrv. Pr.“ izrazil neki visoki madžarski dostojanstvenik v Rimu, gotova stvar.

Po svetu.

o Niževavstrijska trgovska zbornica je izvolila predsednikom viteza pl. Schöllerja, člana gosposke zbornice.

o Novi minister na Turškem. Divizijski general Nuršid-paša je imenovan za topničarskega ministra.

o Trgovinski minister dr. Weisskirchner je na obisku pri dr. Luegerju v Lovranu. Obiskal ga je namestnik princ Hohenlohe.

o Novi ladji vojne mornarice. Letos spuste v morje oklopnjačo „Radecki“ (14.500 tonelat) in hitro krizarico „Admiral Spaun“ (3500 tonelat).

o Prepovedan izvoz. Srbski ministerski svet je prepovedal izvoz moke, pšenice, rži, koruze, fižola, ječmena, ovsa, sena, slame in otrobov.

b Volitve v Oravici in madžarski terorizem. Silen volilni boj se je bil zadnje tedne med Madžari in Rumuni v okraju Oravica. Madžari so rabili vsa sredstva nepoštenja in nasilja, da bi zmagal njihov kandidat Siegescu proti rumunsko-narodnemu kandidatu Pappu. To se jim je tudi posrečilo. Papp je padel s 626 proti 1825 glasovom, ki jih je dobil Siegescu. Rumunski volilci so poslali na kabinetno pisarno brzojavko, v kateri so opisali ves terorizem oblasti pri tej volitvi.

b Občinski svet v Zadru je dal odstraniti vse hrvatske ulične napise.

b Oderuhl. V Dervišu v Dalmaciji so zaprli tri veleposestnike, ki so grozno odirali ljudstvo.

b Častno spominsko diplomom in plaketo je dobil dr. Josip Čerin, kapelnik c. in kr. pešpolka št. 91 v Pragi, naš rojak, od odbora praške jubilejne razstave za znamenito in uspešno delovanje kot dirigent koncertov.

d Iz Bukarešte se poroča, da je vest o mobilizaciji enega armadnega zbora neresnična.

d Velik požar je bil 2. t. m. na blagovnem kolodvoru v Grlitzu pri Berlinu v kletih dunajske pohištvene tvrdke bratje Thonet. Škoda je ogromna.

d Za ponesrečence pri potresu v Siciliji se je nabralo doslej 13.464 tisoč 594 lir.

d Oropan vlak. Na poštne vlaku vladikavške železnice so roparji ugrabili uradnikom železniške blagajne 40.000 rubljev. Roparji so pobegnili.

d Na 6 mesecev ječe je obsojen urednik sarajevske „Srpske Riječi“, ker je baje objavljaj tendenciozna poročila o avstro-srbskem sporu.

d Premogokopna družba v Courrieresu v sodnijski preiskavi. Po triletni preiskavi, ki jo je vodila parlamentarna preiskovalna komisija, je ministerstvo za javna dela odredilo sodno preiskavo proti premogokopni družbi v Courrieresu na Francoskem radi strašne rudniške nesreče v marcu l. 1906. Družba da namreč ni naznanila oblasti nekega ognja v rovu, da je napravila varnostne zidove brez svetilk in da se je delalo v rovih s prepovedanimi razstrelivi.

o Ustrelil se je v Lipskem bivši višji sodnik v kolonijah Vikt. Eschke iz Berolina. Dokazalo se mu je mnogo nepravilnosti. S samomorom se je baš pred obravnavo odtegnil kazni.

b O mobilizaciji na Ruskem poroča „Dziennik Polski“ iz Podwoclozyske sledeče: Iz najzanesljivejšega vira se je izvedelo, da je bilo v okrožju divizije donskih kozakov (Zamošče) in v okrožju 11. konjeniške divizije (Dobno) že pred enim mesecem vse pripravljeno za mobilizacijo. Vojne priprave v Rusiji so se pričele že meseca oktobra lanskega leta. 12. konjeniška divizija je že decembra v popolni vojni pripravljenosti.

Vojska ali mir?

Vsebinske srbske note.

Pariz, 4. marca. „Agence Havas“ priobčuje tole noto: Srbija je dala ruskemu poslaniku odgovor na velesile, Srbija zatrjuje svojo miroljubnost in izjavlja, da imajo njene vojne priprave samo defenziven značaj in želi samo, da se na meji zopet obnove normalni odnošaji. Srbija ne zahteva ničesar in hoče svoje interese zaupati velesilam, ako Evropa prizna aneksijo Bosne in Hercegovine.

Časniki o nastopu Srbije.

Petrograd, 4. marca. „Rječ“ poroča v neki brzobjavki iz Pariza, da je Rusija naznanila francoski vladi, da se smatra z zadnjo noto Srbiji za vezano in da bo Srbiji odrekla svojo pomoč, če Srbija noti ne pritrdi.

Petrograd, 4. marca. Petrograjska tel. agentura je izvedela iz zanesljivega vira, da Srbija ne zahteva teritorialne odškodnine, ali politične ali gospodarske, temveč prepusti odločitev evropskim velevlastim.

Berlin, 4. marca. V nekem poročilu „Post“ pod naslovom: „Srbija, psihološka nganka“ se pravi: Še včeraj se je lahko upalo, da bo Srbija sledila nasvetu Rusije in opustila zahtevo po teritorialni odškodnini in po avtonomiji obeh od Avstro-Ogrske zasedenih turških dežel in se direktno skušala pomiriti s svojim starim sovražnikom. Prišlo je drugače. Zastopniki Nemčije, Francoske, Angleške in Italije so podpirali pri srbskem ministru zunanjih zadev Milovanoviću znane nasvete ruskega kolega in so dobili isti nepovoljen odgovor, da Srbija upa na pravičnost Evrope. Kaj pa sedaj? se vsakdo vpraša in ravnotako: Kaj hoče Srbija s tem jasnim apelom na konferenco. Vsled takega diplomatičnega poraza od strani male države so vse zgoraj omenjene države že zaradi svoje časti primorane stopiti na stran Avstro-Ogrske in ji podati neke vrste generalna pooblaščenja, diplomatično kolektivno prokuro. Avstro-Ogrska, katere notranji politični položaj ravno sedaj obrača vso pozornost vlade nase, ne more dan na dan izdajati novih milijonov za vojne priprave, katerih svót ji seveda sedaj nikdo ne povrne.

Skoraj se vidi, kakor bi Srbija hotela izzvati takozvano kazensko ekspedicijo s strani Avstro-Ogrske. Ali si ne more povedati, da bi pri taki trmoglavosti nasproti nasvetu 5 velesil, bile te popolnoma ravnodušne, ker je izključeno, da bi posegle vmes pri tej

žalostni vojski? Tukaj tudi ne more več reševati panslavistično bratoljubje, ki razpolaga samo z gromčimi besedami in pompoznimi uvodniki, pa ne z dobrim orožjem, s smodnikom brez dima. Kogar hočejo bogovi uničiti, tega udarijo s slepoto; to velja skoro o trmoglavosti Srbije. Videla je, da ne more razdružiti velesil. Tukaj Angleška, Francoska, Ruska in Italija, tam Avstro-Ogrska in Nemčija! In vendar reče ko kljubovalni trdovratni otrok: „Nočem tega, kar vi hočete! Jaz čakam na pravičnost Evrope“, katera pa je že pred durmi. V trenutku je nastop Srbije nekoliko psihološko zagoreten, ali pa hoče priti k pameti šele, ko bo poskusila šibo, kakor kljubovalen otrok. Položaj je zopet resen, vendar ne smemo zgubiti upanja, da se ohrani mir. Srbija ni vredna, da radi nje nastane evropska vojna.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Dne 3. tm. je dobil dr. Budisavljević odlok sodnega dvora, s katerim se odbijajo kumulativno vsi predlogi braniteljev, da se pokličejo priče obtožencev. Prvi de prič obtožitelja je poklican na 17. tm. Do takrat bodo zaslišani obtoženci. Prič se bo zaslišalo vsak dan 15. Procesu sme prisostvovati le 47 oseb.

Včeraj se je nadaljevalo čitanje obtožnice, ki je bilo končano ob četrt na 2. —

„Veleizdajniki“ si vsako jutro, ko pojdejo v dvorano, zapojejo kako pesem. So namreč med njimi jako dobri pevci, in sestavili so si lep pevski zbor. Včerajso zapeli neko pravoslavno cerkveno „pesem pravičnikov in zmagovalcev“, na to pa „Lijepa naša domovina“.

Včeraj so na novo prišli časnikarji M. Mermeix od „Petit Journala“ iz Pariza, F. Lupis kot korespondent „Timesa“, Marinković in Joksimović iz Beograda, knez Amiradibi od „Odeskajskih Novosti“, Ilija Gorelik od „Ruskago Slova“, Andrej Petrović Marković od „Novoje Vremja“, Bočkovski, ki zastopa „Pravo Lidu“, Den in Venkov iz Prage ter kijevski list „Rada“, Hejret od „Narodne politike“ (Praga).

Danes se je začelo z zasliševanjem obtožencev.

Zagrebski listi med tem poročajo, da so zaprli občinskega načelnika v Mali Vašici Markovića, ker je osumljen veleizdaje.

Najnovejša brzobjavna in telefonična poročila.

Vojska ali mir?

b Köln, 5. marca. (Brz. „Nar. D.“) „Kölnische Zeitung“ poroča v nekem telegramu iz Berolina: Trebalo bo še mnogo pogajanj, predno se bode rešil zamotan položaj, ki je nastal valed odklonitve ruskega predloga s strani srbske vlade. Vendar je pri svojih zahtevah Srbija že mnogo popustila. Preostaja ji še jedino, da svojim izjavam poda uradno obliko, da lahko potem velevlasti svoje ukrenejo. Povoljna izjava se lahko da Rusiji ali kakim drugim velevlastim, ki bi potem to naznanila Avstro-Ogrski, da se lahko začnejo pogajanja o gospodarskih vprašanjih in o trgovinski pogodbi. Tako si tukajšnji krogi predstavljajo rešitev te krize.

Različne vesti.

b Berlin, 5. marca. (Brz. „N. D.“) „Lokalanzeiger“ javlja iz Petrograda, da je turški minister Rifaat-paša konferiral z ruskim ministrom za zunanje zadeve Izvoljskim o turško-bulgarskem sporu. Prišlo je do sporazumljenja.

b Berlin, 5. marca. (Brz. „N. D.“) Iz Petrograda poročajo „Tageblattu“, da so tamkaj zopet hišne preiskave in aretacije na dnevnem redu in sicer ker so se revolucionarji zopet začeli nevarno gibati.

Tržne cene.

4. marca.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34'75, za maj 34'50, za september 32'50, za december 31'75. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'05, za oktober — december K 22—. Tendence stalna. — Vreme mrzlo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29— do 30—, za v dobavi K 30— do 30'5/8. Tendence stalna.

Budimpešta, 4. marca. Pšenica za april 13'66, pšenica za maj 13'40, pšenica za oktober K 11.37, rž za april K 10'51, rž za oktober K 9'58, oves za april K 8'81, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'49. Promet 12.000 met. st.

Budimpešta, 4. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 139 do 140 vin., mlade, srednje 139 do 140 vin., mlade, lahke 139 do 140 vin.; zaloga 20.099 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 147—, namizna slanina 127—.

Borza za kmetijske pridelke: Cene za pšenico in rž poskočile za 10, za koruzo za 5 vin. Oves nespremenjeno. Promet slab.

Živinski trg na Dunaju: Prima ogrski voli 72—80 K, gališki 78—82 K, domači 86—92 K. Tendence mirna. Na sejm je bilo prignanih 4578 volov, med njimi 884 glav suhe živine.

Tedenski živinski sejm v Gradcu, 4. marca: Na sejm se je prignalo 1070 glav (490 volov, 125 bikov, 373 krav in 82 telet.) Cene so bile: Pitani voli 37—41 K (izjemna cena 43 K), napol pitani voli 32—36 K, suhi voli 28—31 K, voli za pitanje 27—32 K; pitane krave 26—31 K, napol pitane krave 20—24 K, suhe krave 11—17 K, biki 27—34 K, mlade krave dojnice (do 4. teleta) 27 do 32 K, starše dojnice 22—26 K, telne krave 23—26 K. (Vse cene so za 50 kg žive teže.)

Sejmi na Štajerskem.

Brez zvezde so letni in blagovni, z 1 zvezdo (*) živinski, z 2 zvezdami (**) letni in živinski sejmi.

8. marca: Pilštanj**, Poljčane**;
9. marca: Ormož (svinjski), Rogatec**;

10. marca: Vuhred*, Maribor*, Štras**, Št. Juri ob Taboru**, Št. Jakob** (laški okr.), Sp. Poljskava*, Kostričnica**, Ptuj (za ščetinarje), Imeno (za ščetinarje), Kapele** (pri Brežicah);

11. marca: Breg pri Ptuj (svinjski), Gradec*;

12. marca: Št. Juri ob j. ž**, Selnica ob Dravi**, Št. Lovrenc na Drav. p.*;

13. marca: Brežice (svinjski), Slov. Gradec*;

15. marca: Arvež (za malo živino), Zdole pri Brežicah**;

16. marca: Središče**, Čmurek**, Imeno (za ščetinarje), Vitanje**, Rečica**, Trbovlje**, Lemberg, Ptuj (za konje, govedo in ščetinarje), Podčetrtek**;

18. marca: Gradec*, Črna gora pri Ptuj*, Breg pri Ptuj (svinjski), Videm ob Savi*;

19. marca: Svičina pri Maribor*;

20. marca: Ljubno, Brežice (svinjski), Sv. Barbara (konj. okr.)**, Šmarje*, Studenci pri Mar*, Arvež**;

22. marca: Št. Jedert (laški okraj), Pernovo (pri Žalcu)**, Rogatec**, Žigarski vrh (pri Sevnici)**, Lemberg**;

23. marca: Ormož (svinjski);

24. marca: Maribor*, Gradec*, Ptuj (za ščetinarje), Imeno (ravnotako), Št. Ilj pri Velenju**.

Založništvo Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar so izšle v najinem založništvu:

Guy de Maupassant: Novele

Debeluška; Oskrbnik; Vrvica; Morilec; Srečanje; Končano; Pijanec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljenecu; Poleno; Resnična dogodba; Razbita ladja. Iz francoščine preložil: DR. IVO ŠORLI. Dr. Ivo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s to svojo knjigo izborni prevod najlepših novel odličnega Francoza Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slovenski krogi. 8°, 220 strani. Broširane 3 K, elegantno vezane 4 K. 133 10-3

+

Podpisani naznanjamo v svojem in v imenu svojih otrok in vsega sorodstva potrjim srcem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena hči, sestra, svakinja in teta, gospodična

JOSIPINA JAN

danes, dne 4. febr. 1909, v 38. letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v soboto, dne 6. marca 1909 ob 4. uri popoldne, na okoliškem pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v nedeljo ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi.

Nepozabno rajno priporočamo v blag spomin in molitev.

CELJE-BREG, 4. marca 1909.

Žalujoči ostali.

Naznanilo in priporočilo!

Usojam si vljudno naznaniti, da sem se kot domačin naselil v Celju kot stavbeni in galanterijski klepar.

Svojo delavnico imam v hiši števil. I. Dolgopolje (Langenfeld). — Vsa v mojo stroko spadajoča dela bodem izvrševal točno in solidno ter po najnižjih cenah. — Sprejemam tudi vsa popravila. Priporočam se za naklonjenost in prav obila naročila ter obljubljam, da se bodem vedno vestno trudil zadostiti vsem na me stavljenim zahtevam.

Z odličnim spoštovanjem vdani

4-2

Anton Jošt, kleparski mojster.